

Gordana Horvat, mag. act. soc., asistentica

Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
E-pošta ghorvat@pravos.hr

Matko Guštin, mag. iur., asistent

Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
E-pošta mgustin@pravos.hr

UDK 36:342.7(047)
DOI: <https://doi.org/10.25234/dosd/31438>

PRIKAZ KONFERENCIJE: TiSSA 2023 – SOCIAL WORK AND HUMAN RIGHTS: ADVOCATION DISRUPTIVE VOICES

Od 25. do 30. kolovoza 2023. na Pravnom fakultetu Osijek održana je 19. po redu međunarodna konferencija Međunarodne akademije „Social Work & Society“ (TiSSA) sa središnjom temom „Social Work and Human Rights: Advocation Disruptive Voices“. TiSSA je nastala kao rezultat europskog projekta TEMPUS-TACIS inicijativom profesora socijalnog rada iz Njemačke, Rusije i Italije 2002. godine, a koja je dosad organizirala dvadesetak konferencija posvećenih aktualnim temama iz područja socijalnog rada. Svake godine konferenciju (su)organizira Sveučilište u Ghentu (Belgija) na nekom od europskih sveučilišta. Međunarodni i lokalni organizacijski odbor predvodili su prof. dr. sc. Rudi Roose sa Sveučilišta u Ghentu te Gordana Horvat, mag. act. soc., asistentica na studiju socijalnog rada na Pravnom fakultetu Osijek. Na konferenciji u Osijeku sudjelovalo je više od stotinu sudionika iz 28 država svijeta.

Tema konferencije – „Social Work and Human Rights: Advocation Disruptive Voices“ – ukazuje na sve češće prisutne krize koje iskušavaju socijalni rad u zaštiti ljudskih prava propitujući odnos prava i socijalnog rada. Pri tome, zakoni s jedne strane vode k socijalnoj pravednosti, dok s druge strane vode k uspostavi reda i očuvanje moći zbog čega socijalni rad ne može biti isključivi provoditelj zakona. U tom je smislu potrebno saslušati „glasove“ ranjivih društvenih skupina, kao što su djeca, osobe s invaliditetom, migranti, beskućnici i drugi koji često ostaju na društvenim marginama.

Konferencija TiSSA sastoji se od dva dijela: doktorske konferencije (*PhD Pre – Conference*), namijenjene studentima doktorskih studija koji tako dobivaju priliku predstaviti svoja doktorska istraživanja, te plenuma koji je namijenjen široj raspravi o središnjoj temi konferencije.

U prvom dijelu konferencije, koji je održan od 25. do 27. kolovoza 2023., više od 20 doktoranada iz područja socijalnog rada, prava, sociologije i drugih društvenih i humanističkih znanosti predstavilo je svoja istraživanja, a koja su komentirali domaći i inozemni profesori (*supervisors*; Odbor profesora) iz različitih znanstvenih područja. Tijekom prvog dijela konferencije održana su i dva plenarna izlaganja. Prvo izlaganje pod naslovom „Qualitative research methods and research ethics in social work research“ održala je prof. dr. sc. Griet Roets sa Sveučilišta u Ghentu, dok su drugo izlaganje pod naslovom „Writing for publication“ održali prof. dr. sc. Rudi Roose sa Sveučilišta u Ghentu, ujedno i pročelnik Odjela za socijalni rad i socijalnu pedagogiju Sveučilišta u Ghentu i glavni urednik časopisa European Journal of Social Work te prof. dr. sc. Jim Campbell sa Sveučilišta u Dublinu (Irska), profesor emeritus socijalnog rada na Fakultetu socijalne politike, socijalnog rada i socijalne pravde. Prethodna izlaganja upotpunila su izlaganja studenata doktorskih studija, ističući specifičnosti istraživačkih metoda u području socijalnog rada, važnost etičnosti, kao i brojne izazove s kojima se susreću mladi znanstvenici u (složenom) postupku objave znanstvenih radova.

Drugi dio konferencije – plenum, održao se od 28. do 30. kolovoza 2023. godine. Prvog dana plenuma, prije paralelnih sesija, održana je uvodna sesija. Prof. dr. sc. Rudi Roose sa Sveučilišta u Ghentu predstavio je temu konferencije, posebno se osvrnuvši na sveprisutne izazove u suvremenom socijalnom radu. U istom tonu slijedila su uvodna predavanja dr. Toona Benoota, također sa Sveučilišta u Ghentu, koji je održao izlaganje pod nazivom „Utopian Encounters. Deinstitutionalisation as a Praxis of Heeding Disruptive Voices“, dok je dr. Ingo Stamm sa Sveučilišta Jyväskylä (Finska), održao izlaganje pod naslovom „Human Rights-Based Social Work in Times of Environmental Crises: Pushing the Boundaries of the Profession?“.

Drugi dan plenuma, tzv. *National Day*, bio je posvećen predstavljanju primjera dobre prakse u području socijalnog rada u lokalnoj zajednici domaćina. Tzv. *National Day* održao se u osječkom kinu Uranija, a započeo je uvodnim, interdisciplinarnim izlaganjima izv. prof. dr. sc. Nataše Lucić s Pravnog fakulteta Osijek pod naslovom „The role of social welfare institutions in protecting the child's right to know his or her origin“ te prof. dr. sc. Anite Blagojević, prof. dr. sc. Branke Rešetar i prof. dr. sc. Ivane Tucak, također s Pravnog fakulteta Osijek, pod naslovom „Good Laws and Bad Practices: Discrimination of Women in Croatia“. Ipak, središnji dio drugoga dana plenuma bio je posvećen projekciji filma *Susjedi*, redatelja Tomislava Žaje, u kojem je, među ostalim, prikazan proces deinstitucionalizacije i transformacije Doma za psihičke bolesne odrašle osobe Osijek u Centar za pružanje usluga u zajednici „JA kao i TI“ i prelazak ljudi iz institucionalnog oblika smještaja u organizirano stanovanje uz podršku u zajednici. U toj prigodi na projekciji filma bili su nazočni i ljudi čije životne priče prati ovaj dokumentarni film, danas korisnici Centra za pružanje usluga u zajednici Osijek „JA kao i TI“ i Osječkog centra za inkluziju. Sudionici konferencije tako su izravno mogli čuti

o iskustvima procesa deinstitucionalizacije i transformacije od osoba čiji je život danas izvan ustanove.

Posljednjeg dana plenuma održane su dvije središnje sesije. U prvoj su prof. dr. sc. Kim Robinson i prof. dr. sc. Rojan Afrouz sa Sveučilišta Deakin (Australija) održali izlaganje pod naslovom „Fighting for women's rights and promoting choice: key debates for social work education“ te prof. dr. sc. Ingo Bode s Fakulteta humanističkih znanosti Sveučilišta Kassel (Njemačka) pod naslovom „Disruptive voices or disrupted practice? Patchwork collaboration in local action against homelessness in Germany“. Konferencija je zaključena izlaganjem dr. sc. Allesandra Novelina, predstavnika Ureda za skrb mladih i socijalni rad Sindikata obrazovanja i znanosti (*GEW Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft*, Njemačka) pod naslovom „Good practice needs good working conditions – Human rights and union organization in social work and youth welfare“.

Nakon svih izlaganja, oba dijela konferencije, zajednički zaključak svih sudionika gotovo je jedinstven. Svijet se više nego ikada suočava s velikim krizama koje posljedično dovode u pitanje i zaštitu temeljnih ljudskih prava i sloboda. Socijalni rad nameće se kao brana ljudskim pravima, a što nužno iziskuje međudjelovanje s drugim znanostima i strukama. Pri tome, posebno su istaknuti problemi marginaliziranih društvenih skupina čiji glasovi se često ne čuju dovoljno glasno. U tom smislu, potrebno je osnažiti socijalne radnike za zagovaranje ljudskih prava, posebno onih ljudi čiji glas trebaju zastupati u zajednici. Zaključak je da se praksa socijalnog rada treba snažno boriti za autonomiju koja joj pripada, a što svakako vodi većoj emancipaciji korisnika i njihovim glasovima koji se ravноправno trebaju naći u dijalogu, što podupire i međunarodna znanstvena zajednica. Važno je istaknuti doprinos studenata socijalnog rada, koji su kao dio organizacijskog odbora, pokazali želju i motivaciju da se priključe organizaciji i predavanjima te učenju kroz mrežu znanstvenika uz zajedničko druženje. Održavanje TiSSA konferencije na Pravnom fakultetu Osijek bila je prilika za međunarodno znanstveno pozicioniranje Fakulteta, kao i predstavljanje Studija socijalnog rada. Ipak, u znanstvenom smislu, zaključci sudionika, kao i uočeni nedostaci, predstavljaju temelj za daljnja znanstvena istraživanja koja će zasigurno doprinijeti dalnjim rješenjima snažnije integracije marginaliziranih skupina u suvremenom društvu.